

Medlemmer i Bodø kommunes kontrollutvalg

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Møtedato: Torsdag, 17. januar 2019, kl 09.00

Møtested: Formannskapssalen, Moloveien 16

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
01/19	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 16. november 2018
02/19	Redegjørelse fra administrasjonen: Status for fremdrift i kommunens arbeid med eierstrategier
03/19	Orienteringer fra revisor: status for bestilt forvaltningsrevisjon og selskapskontroll
04/19	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
05/19	Eventuelt

Eventuelle forfall bes meldt leder eller sekretariat (470 37 452)

Bodø, 9. januar 2019

Espen Rokkan (s)
Leder kontrollutvalget

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Kopi sendes: Ordfører, rådmann, Salten kommunerevisjon IKS, varamedlemmer i kontrollutvalget til orientering (eventuell innkalling skjer særskilt).

SAK 01/19

Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 16. november 2018

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
17.01.2019

Vedlegg:

- a) Protokoll fra kontrollutvalgets møte 16. november 2018

Bakgrunn for saken:

Protokoll fra forrige møte i kontrollutvalget legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 16. november 2018 godkjennes.

Inndyr, 9. januar 2019

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

PROTOKOLL – BODØ KONTROLLUTVALG

Møtedato: Fredag 16. november 2018 kl. 09.00 - 10.30

Møtested: Formannskapssalen, Moloveien 16

Saksnr.: 40/18 - 45/18

Til stede:

Espen Rokkan, leder
Åshild Opøyen
Charlotte Ringkjøb,

Forfall:

Øystein Mathisen
Lars Vestnes

Varamedlemmer:

Arild Mentzoni møtte for Øystein Mathisen
Lars Røed Hansen møtte for Lars Vestnes

Øvrige:

- Assisterende rådmann Anna Welle,
- Hovedverneombud Tor Erlend Nordhuus, og
- Jurist Julie Embrå, HR-avdelingen, sak 41/18
- Ansvarlig forvaltningsrevisor Bjørn Vegard Gamst,
- Avdelingsleder Liv Anne Kildal, Salten kommunerevisjon IKS
- Sekretariatsleder Lars Hansen, Salten kontrollutvalgsservice

**Godkjenning av innkalling
sakliste**

Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Merknader:

Ingen

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
40/18	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 5. oktober 2018
41/18	Redegjørelse fra administrasjonen: Kommunens rutiner for varsling
42/18	Bestilling av forvaltningsrevisjon Kommunale bygg
43/18	Årsrapport 2018 for kontrollutvalget
44/18	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
45/18	Eventuelt

40/18 Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 5. oktober 2018

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 5. oktober 2018 godkjennes.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 5. oktober 2018 godkjennes.

41/18 Redegjørelse fra administrasjonen: Kommunens rutiner for varsling

Assisterende rådmann Anna Welle, hovedverneombud Tor Erlend Nordhuus, og jurist Julie Embrå, HR-avdelingen, møtte i tilknytning til saken.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Omforent forslag:

Redegjørelsen fra administrasjonen tas til orientering.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Redegjørelsen fra administrasjonen tas til orientering.

42/18 Bestilling av forvaltningsrevisjon Kommunale bygg

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner bestilling av forvaltningsrevisjon vedrørende Forvaltning av kommunale bygg slik det er beskrevet i prosjektplan datert 07.11.2018.

Innenfor rammen av forvaltningsrevisjonens formål gir kontrollutvalget revisor fullmakt til å foreta justering av fastsatt problemstilling ved behov.

Kontrollutvalget ber revisor fortløpende rapportere til kontrollutvalget om fremdriften og om det er gjort endringer i prosjektets problemstillinger.

Omforent forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner bestilling av forvaltningsrevisjon vedrørende Forvaltning av kommunale bygg slik det er beskrevet i prosjektplan datert 07.11.2018.

Innenfor rammen av forvaltningsrevisjonens formål gir kontrollutvalget revisor fullmakt til å foreta justering av fastsatt problemstilling ved behov.

Utvalget ber revisor prioritere utredning av og rapportering tilknyttet prosjektplanens punkt 4, «Kriterier» - de to sist nevnte kulepunktene.

Kontrollutvalget ber revisor fortløpende rapportere til kontrollutvalget om fremdriften og om det er gjort endringer i prosjektets problemstillinger.

Votering:

Omforent forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner bestilling av forvaltningsrevisjon vedrørende Forvaltning av kommunale bygg slik det er beskrevet i prosjektplan datert 07.11.2018.

Innenfor rammen av forvaltningsrevisjonens formål gir kontrollutvalget revisor fullmakt til å foreta justering av fastsatt problemstilling ved behov.

Utvalget ber revisor prioritere utredning av og rapportering tilknyttet prosjektplanens punkt 4, «Kriterier» - de to sist nevnte kulepunktene.

Kontrollutvalget ber revisor fortløpende rapportere til kontrollutvalget om fremdriften og om det er gjort endringer i prosjektets problemstillinger.

43/18   Årsrapport 2018 for kontrollutvalget

Forslag til vedtak:

Årsrapport for kontrollutvalget 2018 oversendes bystyret med de endringer som fremkom i møtet.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Årsrapport for kontrollutvalget 2018 oversendes bystyret med de endringer som fremkom i møtet.

44/18   Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Revisjonen orienterte:

- Revisor gjorde oppmerksom på at nyvalgt medlem til kontrollutvalget, Øystein Mathisen, står registrert med styreverv i Bodø Spektrum KF. Dette sett i forhold til valgbarhetsregler for kontrollutvalg.
- Om Salten kommunerevisjon IKS sin behandling av henvendelse fra Nordland fylkeskommune og tilslutning av fylkesrevisjonen til selskapet. Spørsmålet skal utredes av en arbeidsgruppe som vil ha sitt første møte 12. desember.
- Bemanning: Daglig leder og nestleder slutter 1.7.2019. Fra samme tidspunkt reduseres antall stillinger innen regnskapsrevisjon med en. Stilling som daglig leder planlegges utlyst internt.

Sekretariatet orienterte:

- Om dokumenter vedlagt saken

Vedrørende vedlegg d) til saken ber utvalget sekretariatet ta opp med rådmannen mangler ved saksfremlegget til bystyret i sak vedr endret sammensetning av medlemmer i råd og utvalg. Det samme gjelder spørsmålet om valgbarhet til kontrollutvalg.

- Utredning av spørsmålet om fylkeskommunens tiltreden i Salten kontrollutvalgsservice er nylig startet opp.

45/18   Eventuelt

Ingen ytterligere saker til behandling.

Bodø, den 16. november 2018

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Utskrift sendes:
Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer
Bodø kommune v/ ordfører og rådmann,
Saltens kommunerevisjon IKS

SAK 02/19

Redegjørelse fra administrasjonen: Status for fremdrift i kommunens arbeid med eierstrategier

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
17.01.2019

Vedlegg:
b)

Bakgrunn:

Kontrollutvalget har i løpet av 2017 og 2018 med jevne mellomrom fått orientering om status for kommunens arbeid med eierstrategier. Utvalget fikk en slik orientering i oktober 2017, hvor utvalget fattet følgende vedtak:

Redegjørelsen fra administrasjonen tas til orientering.

Kontrollutvalget viser til bystyrets vedtak 10. desember 2015, sak 15/158 *Bodø kommunes eierskapspolitikk - eierskapsmelding 2015*, der bystyret ber om utarbeidelse av spesifikke eierstrategier for foretak og selskap. Videre viser utvalget til bystyrets vedtak i sak 16/90 *Kommunale foretak - eierstrategier og retningslinjer for samhandling*, hvor det fremkommer at «Rådmannen vil fortsette arbeid med utvikling av rutiner for oppfølging av kommunens eierskap, inkludert IKS-selskap og aksjeselskap». Utvalget registrerer at foretak og administrasjon har igangsatt et arbeid med oppfølging av bystyrets vedtak, men at arbeidet med eierstrategier for foretakenes del ikke er ferdigstilt på tross av tiden som har gått siden bystyrets vedtak. Det er ikke tilfredsstillende at det går så lang tid før oppfølging av bystyrets vedtak slutføres. Kontrollutvalget

understreker administrasjonens og foretakenes ansvar for oppfølging av
bystyrets vedtak.

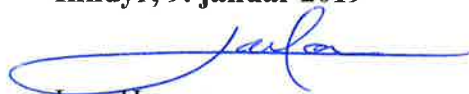
Utvalget fikk også en orientering i sitt møte 1. juni 2018, og her ble det vedtatt å ta til
orientering administrasjonens redegjørelse.

I forbindelse med at saken er satt på dagsorden er rådmannen, eller den rådmannen
bemyndiger, bedt om å møte i kontrollutvalget klokken 09.00 for å redegjøre om kommunens
arbeid med eierstrategier på selskapsnivå, utenom Interkommunale selskap og Kommunalt
Foretak. I tillegg svare på eventuelle spørsmål fra kontrollutvalget.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Inndyr, 9. januar 2019

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

SAK 03/19

Orienteringer fra revisor: status for bestilt forvaltningsrevisjon og selskapskontroll

Saksgang:
Kontrollutvalget**Møtedato:**
17.01.2019**Vedlegg:**

- a) Salten kommunerevisjon IKS 18.12.2017: Prosjektplan selskapskontroll / forvaltningsrevisjon IRIS Salten IKS – selvkost og offentlig anskaffelse
- b) Salten kommunerevisjon IKS 03.09.2018: Prosjektplan forvaltningsrevisjon Brukerbetaling vann og avløp
- c) Salten kommunerevisjon IKS 07.11.2018: Prosjektplan forvaltningsrevisjon Forvaltning av kommunale bygg

Bakgrunn for saken:

Saken er satt på dagsorden etter avtale med utvalgets leder.

Kontrollutvalget har i medhold av vedtatte planer for hhv selskapskontroll og forvaltningsrevisjon 2016-2019 bestilt følgende:

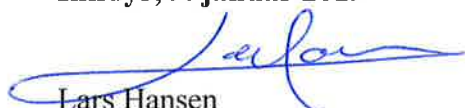
- Selskapskontroll / forvaltningsrevisjon IRIS Salten IKS – selvkost og offentlig anskaffelse (bestilt 18.1.2018)
- Forvaltningsrevisjon Brukerbetaling vann og avløp (bestilt 16.11.2018)
- Forvaltningsrevisjon Forvaltning av kommunale bygg (bestilt 16.11.2018)

Revisor er bedt om å gi kontrollutvalget en orientering om fremdriften i de respektive forvaltningsrevisjonene.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Inndyr, 9. januar 2019

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Bodø kommune	År: 2017	Arkiv: 3. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 18.12.2017 Navn: Pål S. Strand	Iris Salten IKS – selvkost og offentlig anskaffelse	Kontr. dato: sign:	Side: 1 av 3
		Salten kontrollutvalgservice	
Sjekkpunkter		Dato 08.01.18	
1. Bakgrunn prosjektinformasjon (Hvorfor forvaltningsrevisjon)		Jnr. 18 / 011	
Prosjektet er bestilt av kontrollutvalget i åtte av de ni eierkommunene.		Arkiv nr. 412 10.2	
		Hjemmel u off.	
2. Formål (Målformulering) (Er revisjonens formål av interesse for kommunen og/eller administrasjonen?)			
Formålet med prosjektet er å undersøke om IRIS overholder selvkostregelverket.			
3. Problemstillinger (En spesifisering/konkretisering av formålet).			
3.1 Problemstilling 1:			
Kan Iris Salten IKS dokumentere at gebyrinntektene ikke er høyere enn kostnadene ved å produsere de lovpålagte tjenestene?			
<ul style="list-style-type: none"> - Hvordan beregner IRIS sine gebyrer? - Har IRIS et separat regnskap for lovpålagt håndtering av husholdningsavfall? - Overholdes reglene for bruk av fond? - Holder IRIS seg innenfor rammen av selvkost? 			
Momenter:			
<ul style="list-style-type: none"> • Kalkulasjonsmetode • Indirekte kostnader, fordelingsnøkkel • Kapitalkostnader • Tilbakeføring av overskudd • Internprising/krysssubsidiering 			
3.1 Problemstilling 2:			
Følger Iris Salten IKS regelverket om offentlige anskaffelser?			
Momenter:			
<ul style="list-style-type: none"> • Utvidet egenregi • Felles kontroll • Samarbeidsavtaler 			

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Bodø kommune	År: 2017	Arkiv: 3. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 18.12.2017 Navn: Pål S. Strand	Iris Salten IKS – selvkost og offentlig anskaffelse	Kontr. dato: sign:	Side: 2 av 3

4. Revisjonskriterier (Grunnlag for vurdering). Relevante revisjonskriterier kan være utledet av vedtak og forutsetninger, lov, forskrift, veiledere, rundskriv, resultatmål, anerkjent praksis, fagteori og kommunale planer mv.

- Forurensningsloven
- Avfallsforskriften
- Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner
- Lov om offentlige anskaffelser
- Forskrift om offentlige anskaffelser

5. Metodisk tilnærming og gjennomføring/revisjonshandlinger (Datainnsamling og – analyse) Hvordan? Hensiktsmessig? Gjennomførbart? Tilstrekkelig kompetanse? Relevant?

- Dokumentanalyse: gjennomgang av kalkyler og regnskap.
- Intervjuer

6. Organisering og ressursbehov (Personell, budsjett, ansvarsfordeling) Har vi nødvendig kompetanse? Ekstra bistand? Kritiske punkter?

- Ansvarlig for prosjektet: Bjørn Vegard Gamst
- Utførende revisor: Pål Strand
- 650 timer

7. Milepæler (Oversikt over milepæler) Er fremdriftsplanen realistisk?

- Godkjenning av prosjektplan: januar 2018
- Oppstartsbrev – februar 2018
- Faktainnsamling – februar- april 2018
- Endelig utarbeidelse av rapport: sommer 2018

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Bodø kommune	År: 2017	Arkiv: 3. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 18.12.2017 Navn: Pål S. Strand	Iris Salten IKS – selvkost og offentlig anskaffelse	Kontr. dato: sign:	Side: 3 av 3

8. Revisors uavhengighet

- Revisor bekrefter sin uavhengighet i henhold til forskrift om revisjon av kommuner § 15.
- Signatur/Sted/dato

Bodø 181217 – Pål Strand

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Bodø kommune	År: 2018	Arkiv: 1. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 03.09.18 Navn: Kai Andre Blix KAB	Brukerbetaling vann og avløp	Kontr. dato: sign: Blk 11/9	Side: 1 av 3

Sjekkpunkter

1. Bakgrunn prosjektinformasjon (Hvorfor forvaltningsrevisjon)

Kommentar: På bakgrunn av overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for Bodø kommune, vedtatt i kommunestyret 27.10.2016 i sak nr. 16/182. I planen er dette prosjektet prioritert som nr. 7.

2. Formål (Målformulering) (Er revisjonens formål av interesse for kommunen og/eller administrasjonen?)

Kommentar:

- Formålet er å vurdere om Bodø kommune behandler selvkosttjenestene for vann og avløp i henhold til lov og forskrift. I tillegg vurderes det hvordan kommunen har behandlet sine selvkostfond.

3. Problemstillinger (En spesifisering/konkretisering av formålet).

3.1. Problemstilling 1?

Har Bodø kommune beregnet henførbare kostnader til gebyrområdene korrekt, og gir selvkostkalkylene et riktig uttrykk for selvkost på de respektive tjenestene?

Vurderinger i forhold til:

- Direkte kostnader
- Indirekte kostnader
- Fordelingsnøkler for indirekte kostnader
- Beregning av kapitalkostnader
- Avskrivning
- Rentesats

3.2. Problemstilling 2?

Har Bodø kommune behandlet de aktuelle selvkostfondene korrekt?

Vurderinger i forhold til:

- kalkulatoriske rente
- Anvendelsen av selvkostfond
- 5-års regelen

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Bodø kommune	År: 2018	Arkiv: 3. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 07.11.2018 Navn: Bjørn Vegard Gamst	Forvaltning av kommunale bygg	Kontr. dato: sign:	Side: 2 av 3

Kriterier:

- Bodø kommune bør sørge for overordnede politisk bestemte mål for byggforvaltningen
- Bodø kommune bør ha et rasjonelt system for planlegging og styring av byggforvaltningen
  - Bodø kommune bør sørge for effektiv arealutnyttelse i bygningsmassen
  - Bodø kommune bør ha et godt verdibevarende vedlikehold av bygningsmassen
  - Bodø kommune bør ha en kostnadseffektiv byggforvaltning
  - Bodø kommune bør ha målrettet utvikling av bygningsmassen
  - Bodø kommune bør ha en hensiktsmessig organisering av byggforvaltningen
  - Bodø kommune bør ha riktige økonomiske rammebetingelser tilpasset byggforvaltningen
  - Bodø kommune bør ha oversikt over tilstanden og eventuelt vedlikeholdsetterslep til bygningsmassen

5. Metodisk tilnærming og gjennomføring/revisjonshandlinger

(Datainnsamling og – analyse) Hvordan? Hensiktsmessig? Gjennomførbart? Tilstrekkelig kompetanse? Relevant?

Kommentar:

Dokumentanalyse.

Intervjuer med sentrale personer i Bodø kommune.

6. Organisering og ressursbehov (Personell, budsjett, ansvarsfordeling) Har vi nødvendig kompetanse? Ekstra bistand? Kritiske punkter?

Kommentar:

Ansvarlig for prosjektet er: Bjørn Vegard Gamst

Utførende revisor er: Bjørn Vegard Gamst

7. Milepæler (Oversikt over milepæler) Er fremdriftsplanen realistisk?

Kommentar:

- Prosjektplan til KU – november 2018
- Oppstart - vinter 2019
- Dokumentanalyse - vår 2019.
- Endelig utarbeidelse av rapport - sommer 2019.

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Bodø kommune	År: 2018	Arkiv: 1. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 03.09.18 Navn: Kai Andre Blix KAB	Brukerbetaling vann og avløp	Kontr. dato: sign: BK 11/9	Side: 3 av 3

8. Revisors uavhengighet

Kommentar:

Ansvarlig revisor og utførende revisor bekrefter sin uavhengighet i henhold til forskrift om revisjon av kommuner §15.

Sted/dato: Bodø 11.09.18

Ansvarlig revisor: Bjørn Vegard Gunnst.

Utførende revisor: Kai-Andre Blix

Utførende revisor: _____

9. Ressursbruk

Kommentar:

350 timer

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Bodø kommune	År: 2018	Arkiv: 3. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 07.11.2018 Navn: Bjørn Vegard Gamst	Forvaltning av kommunale bygg	Kontr. dato: sign:	Side: 1 av 3

Sjekkpunkter

1. Bakgrunn prosjektinformasjon (Hvorfor forvaltningsrevisjon)

Kommentar: På bakgrunn av overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for Bodø kommune, vedtatt i kommunestyret 27.10.2016 i sak nr. 16/182 leverer Salten kommunerevisjon forslag til prosjektplan for «Forvaltning av kommunale bygg og eiendommer». I planen er dette prosjektet prioritert som nr. 8. Rekkefølgen ble imidlertid endret av kontrollutvalget høsten 2017. Slik at dette prosjektet nå er prioritert som nr. 3.

I planen stilles spørsmålet om forvaltningen av kommunens bygg fungerer på en god måte, og det stilles spørsmål til ressursbruken på dette området sammenliknet med andre kommuner.

2. Formål (Målformulering) (Er revisjonens formål av interesse for kommunen og/eller administrasjonen?)

Kommentar:

Formålet med prosjektet er å belyse om Bodø kommune har et rasjonelt system, for vedlikehold av bygg, som er egnet til å forhindre verdiforringelse i bygningsmassen.

3. Problemstillinger (En spesifisering/konkretisering av formålet).

3.1. Problemstilling 1

I hvilken grad har Bodø kommune en rasjonell byggforvaltning?

Vurderinger i forhold til:

- Overordnede politiske mål for byggforvaltningen (mål og prioriteringer)
- Styringssystem
- Økonomiske rammebetingelser
- Vedlikeholdsetterslep

4. Revisjonskriterier (Grunnlag for vurdering). Relevante revisjonskriterier kan være utledet av vedtak og forutsetninger, lov, forskrift, veiledere, rundskriv, resultatmål, anerkjent praksis, fagteori og kommunale planer mv.

Kilder:

- Kommuneloven
- Forskrift om årsbudsjett for kommuner og fylkeskommuner
- Veiledninger
- Standarder NS3424, NS3454
- NOU 2004:22 Velholdte bygninger gir mer til alle.
- Kommunens egne retningslinjer og reglementer

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Bodø kommune	År: 2018	Arkiv: 3. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 07.11.2018 Navn: Bjørn Vegard Gamst	Forvaltning av kommunale bygg	Kontr. dato: sign:	Side: 2 av 3

Kriterier:

- Bodø kommune bør sørge for overordnede politisk bestemte mål for byggforvaltningen
- Bodø kommune bør ha et rasjonelt system for planlegging og styring av byggforvaltningen
  - Bodø kommune bør sørge for effektiv arealutnyttelse i bygningsmassen
  - Bodø kommune bør ha et godt verdibevarende vedlikehold av bygningsmassen
  - Bodø kommune bør ha en kostnadseffektiv byggforvaltning
  - Bodø kommune bør ha målrettet utvikling av bygningsmassen
  - Bodø kommune bør ha en hensiktsmessig organisering av byggforvaltningen
  - Bodø kommune bør ha riktige økonomiske rammebetingelser tilpasset byggforvaltningen
  - Bodø kommune bør ha oversikt over tilstanden og eventuelt vedlikeholdsetterslep til bygningsmassen

5. Metodisk tilnærming og gjennomføring/revisjonshandlinger

(Datainnsamling og – analyse) Hvordan? Hensiktsmessig? Gjennomførbart? Tilstrekkelig kompetanse? Relevant?

Kommentar:

Dokumentanalyse.

Intervjuer med sentrale personer i Bodø kommune.

6. Organisering og ressursbehov (Personell, budsjett, ansvarsfordeling) Har vi nødvendig kompetanse? Ekstra bistand? Kritiske punkter?

Kommentar:

Ansvarlig for prosjektet er: Bjørn Vegard Gamst
Utførende revisor er: Bjørn Vegard Gamst

7. Milepæler (Oversikt over milepæler) Er fremdriftsplanen realistisk?

Kommentar:

- Prosjektplan til KU – november 2018
- Oppstart - vinter 2019
- Dokumentanalyse - vår 2019.
- Endelig utarbeidelse av rapport - sommer 2019.

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Bodø kommune	År: 2018	Arkiv: 3. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 07.11.2018 Navn: Bjørn Vegard Gamst	Forvaltning av kommunale bygg	Kontr. dato: sign:	Side: 3 av 3

8. Revisors uavhengighet

Kommentar:

Ansvarlig revisor og utførende revisor bekrefter sin uavhengighet i henhold til forskrift om revisjon av kommuner §15.

Sted/dato: Bodø/07.11.2018

Ansvarlig revisor: _____

Utførende revisor: _____

Medvirkende revisor: _____

Medvirkende revisor: _____

9. Ressursbruk

Kommentar:

450 timer

SAK 04/19

Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
17.01.2019

Vedlegg:

- a) Angelladvokatfirma 16. november 2018, epost: «VS: Svarbrev fra Bodø kontrollutvalg»
- b) Epost fra sekretariatet til Bodø kommune 8.11.2018: «Klage på manglende dokumentinnsyn – sent svar»
- c) Bodø kommune 7.12.2018, epost: «Innkalling til ekstraordinær generalforsamling 14.12.2018»
- d) Bodø kommune 11.12.2018, brev: «Sørutskrift Bodø bystyre 06.12.2018 – Endring av kontrollutvalgets sammensetning og valg av varamedlem til formannskapet – revidert behandling»

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget gis orienteringer fra revisjon og sekretariat om status når det gjelder arbeidet med kontroll og tilsyn, herunder fremdrift for bestilt forvaltningsrevisjon.

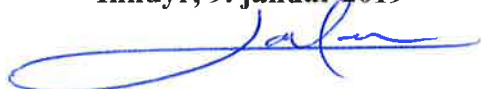
Vedlegg a) er en epost fra angelladvokatfirma som er tilknyttet kontrollutvalgets sak 27/18 (27.august 2018): Notat fra revisor vedr rammeavtale IKT-driftstjenester og utstyr. I eposten gir de uttrykk for en oppfatning om at revisors gjennomgang under kontrollutvalgets behandling var lite treffsikker. Vedlagt eposten er for det første en juridisk vurdering kommunen har fått utført i 2015 vedrørende Atea ASA sin deltagelse i den da pågående konkurransen om IKT-anskaffelse. Dernest kopi av epost fra kommunens innkjøpskontor 15.9.2017 til Atea, med det innhold at man er nødt til å nedfelle skriftlig kalkylen som er «grunnleggende i forbindelse med prissettingen av de produktene vi kjøper hos dere».

Vedlegg b) er klage datert 08.11.2018 fra sekretariatet til Bodø kommune på manglende dokumentinnsyn. Dette gjelder to dokumenter vedrørende varsling. Det er så langt ikke kommet svar fra kommunen.

I samsvar med tidligere praksis legges det frem kopi av innkallinger til generalforsamling i kommunalt heleide aksjeselskaper (vedlegg c) og representantskap i interkommunale selskaper. Jfr kommunelovens § 80 skal kontrollutvalget og kommunens revisor varsles og har rett til å være tilstede på møter i representantskap og tilsvarende organ.

Vedlegg d) gjelder bystyrets vedtak 6.12.2018 med revidert behandling bl.a endring av kontrollutvalgets sammensetning. Jfr sak 44/18 i kontrollutvalgets møte 16.11.2018 ba utvalget *«sekretariatet ta opp med rådmannen mangler ved saksfremlegget til bystyret i sak vedr endret sammensetning av medlemmer i råd og utvalg. Det samme gjelder spørsmålet om valgbarhet til kontrollutvalg.»*

Inndyr, 9. januar 2019

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Svar Svar til alle Videre send

VS: Svarbrev fra Bodø kontrollutvalg

Børge Helstrøm [bhe@angelladvokatfirma.no]

Til: Lars Hansen**Kopi:** Thomas Angell [tha@angelladvokatfirma.no]; Espen Rokkan [espen@pbl.no]**Vedlegg:** (2) Last ned alle vedlegg

Korrespondanse med Myhre --1.pdf (22 MB) [Åpne i webleser]; E-post roger fredriksen ti~1.png (75 kB)

16. november 2018 12:40

Saltens kontrollutvalgsservice	
Dato	19.11.2018
Jnr.	18/978
Arkiv nr.	412 6-1
Hjemmel u off:	

Hei,

Med bakgrunn i ytterligere innsyn i kommunens saksdokumenter i denne saken finner vi det betimelig å oversende noe av dette til KU.

Dere står naturligvis fritt til å følge opp saken. Etter vår oppfatning var revisors gjennomgang under KUs behandling lite treffsikker. Vår antagelse er at en grundigere og nøyere gjennomgang kan avsløre flere ulovlige forhold i denne saken.

Med vennlig hilsen

Børge Breimo Helstrøm
advokat

angelladvokatfirma

Telefon: + 47 41 50 28 47
Telefaks: +47 75 54 45 01
Sjøgata 5, 4. etasje
Postboks 163, 8001 Bodø

Fra: Børge Helstrøm**Sendt:** 29. august 2018 15:27**Til:** 'Lars Hansen' <lars.hansen@salten.no>**Kopi:** Espen Rokkan [espen@pbl.no] <espen@pbl.no>**Emne:** SV: Svarbrev fra Bodø kontrollutvalg

Mange takk.

Vi bidrar gjerne med ytterligere informasjon ved en senere anledning dersom det skulle bli aktuelt.

Med vennlig hilsen

Børge Breimo Helstrøm
advokat

NOTAT

Fra: Robert Myhre
E-post: myhre@wla.no
Dato: 4. nov. 2015

Til: Bodø kommune
Att: Innkjøpssjef Øystein Nilsen

Jeg viser til anmodning om å vurdere Atea ASAs deltakelse i pågående konkurranse om IKT-anskaffelse i Bodø kommune. Problemstillingen jeg er bedt om å vurdere er om Atea skal eller kan/bør avvises fra konkurransen, som følge av en pågående korrupsjonssak i Danmark.

1. BAKGRUNN

1.1. Om konkurransen

Konkurransen følger reglene i forskrift om offentlige anskaffelser del I og del III, og anskaffelsens verdi er anslått til mellom 144 og 288 mill. kr.

Frist for mottak av forespørsel om deltakelse var satt til 22.6.2015, og Atea var blant de leverandører som etter dette ble valgt ut til å inngi tilbud. Det er foreløpig ikke tildelt kontrakt til noen av tilbyderne.

1.2. Korrespondanse

Bodø kommune sendte en e-post til Atea 16. juni, der det ble vist til en artikkel i media i tilknytning til korrupsjonssaken i Danmark. Kommunen ba i e-posten om en tilbakemelding

---

Wahl-Larsen Advokatfirma AS

på om denne saken kunne ha betydning for Ateas aktivitet i Norge.

Atea sendte en e-post til kommunen 17. juni 2015, der det blant annet ble opplyst om at:

«Jeg ønsker samtidig å understreke at Atea som selskap ikke er siktet i saken – ei heller er noen i Atea sin konsernledelse eller danske ledelse siktet for korrupsjon eller bestikkelser.

...

Undertegnede tok over som konsernsjef for noe over ett år siden og jeg ansatte på det tidspunktet ny administrerende direktør for vår Danske virksomhet (Morten Felding tiltrådte 1. mai 2014). Morten og undertegnede er grunnen til at saken har kommet frem – vi har samarbeidet med politiet i hele prosessen og vi ønsker alt belyst til tross for at dette er en stor belastning både for oss som personer og for selskapet.

Undertegnede tar 100% avstand fra det som har skjedd. Saken er isolert til enkelte tidligere ledende medarbeidere og noen få enkeltstående kunder i Danmark. Atea er ett profesjonelt selskap som i over 40 år har jobbet med både private og statelige kunder over hele Norden. Det er ingen ting i denne saken som har forgreninger til Norge og vi har allerede høsten 2014 gjennomgått våre rutiner for våre medarbeidere i Danmark for å sikre at ikke noe slikt kan skje igjen.»

E-postutvekslingen fant sted før fristen for forespørsler om deltakelse hadde utløpt, og jeg legger derfor til grunn at kommunikasjonen har skjedd som ledd i eksisterende kontraktsforhold.

1.3. Senere oppfølging

En annen tilbyder har nylig henvendt seg til kommunen, med spørsmål om Atea burde vært avvist fra konkurransen som følge av korrupsjonssaken i Danmark.

Kommunen sendte på denne bakgrunn en ny e-post til Atea, den 29. okt., der det ble bedt om tilleggsforklaring, og kopi av siktelsen mot Felding.

Den 2. nov. svarer Atea at Felding var siktet for ikke å ha reagert raskt nok da han ble kjent med korrupsjonen, og at det er «som natt og dag å være siktet for ikke å ha reagert raskt nok... i forhold til å være siktet for korrupsjon». Videre sies det at forholdet Felding er siktet for ikke er straffbart, og at politiet skal ha sagt at «siktelsen vil bli droppet».

I videre e-postkorrespondanse opplyser Atea at kopi av siktelsen ikke ble oversendt, fordi det er navneforbud i saken, og at selskapet skal ha blitt pålagt av dansk politi ikke å distribuere siktelsen.

I ny e-post samme dag ba kommunen om kopi av pålegget fra dansk politi om ikke å distribuere siktelsen. Denne ble besvart dagen etter, den 3. nov., der det ble lagt ved en kopi av siktelsen, men hvor navn og enkelte andre opplysninger er sladdet. Det ble ikke oversendt kopi av pålegget fra dansk politi. I siktelsen heter det:

«Han blev gjort bekendt med, at han sigtes for overtrædelse af straffelovens § 122 - ...- ved i november måned 2014, som administrerende direktør for virksomheden Atea A/S, Lautrupvang 6 i Ballerup, der havde IT-kontrakter med .... undlat at gribe ind overfor, at virksomheden uberettiget forærede ... en rejse til Dubai til en værdi af et endnu ukendt beløb....».

2. VURDERING

2.1. Rettslige utgangspunkt

Det var verken i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget stilt krav knyttet til leverandørensandel.

Det følger imidlertid av forskrift om offentlige anskaffelser § 11-10 (1) e), at oppdragsgiver plikter å avvise leverandører som «oppdragsgiver kjenner til er rettskraftig dømt for deltakelse i en kriminell organisasjon eller for korrupsjon, bedrageri eller hvitvasking av penger...». Atea er ikke dømt for korrupsjon, og denne bestemmelsen er derfor ikke aktuell.

Det fremgår videre av forskriften § 11-10 (2) d) at oppdragsgiver kan avvise leverandører som «i sitt yrke har gjort seg skyldig i alvorlige forsømmelser mot faglige og etiske krav i vedkommende bransje». Det vil derfor være denne bestemmelsen det eventuelt er aktuelt å avvise Atea etter.

I EUs nye innkjøpsdirektiv art. 57, er det gitt ytterligere reguleringer av avvisningsplikt og avvisningsadgang. Direktivet er ennå ikke formelt inkorporert i norsk regelverk, men vil likevel kunne gi veiledning i tolkningen av dagens forskrift. Det er videre rettspraksis og nemndspraksis som er av interesse for tolkningen av bestemmelsen.

2.2. Forholdet saken gjelder

Korrupsjon må anses å være i selve kjernen av hvilke handlinger som bør medføre avvisning av en leverandør. Det er fra Ateas side uttalt at Felding ikke er siktet for korrupsjon, men bare for å ha latt være å melde fra om korrupsjon da han ble oppmerksom på den.

Det fremstår imidlertid som svært alvorlig at adm. dir. i en virksomhet velger ikke å gå videre med informasjon om at det har pågått korrupsjon, og en passivitet kan innebære en indirekte aksept for korrupsjonen. Felding er for øvrig siktet etter den alminnelige korrupsjonsbestemmelsen i dansk lovgivning, uten at vi kan vurdere om bestemmelsen faktisk dekker passivitet hos ledelsen i forhold til korrupsjon som oppdages. At dansk politi har tatt ut siktelse tilsier imidlertid at bestemmelsen faktisk omfatter slik passivitet. Under enhver omstendighet fremstår det som svært kritikkverdig at man ikke straks rapporterte

saken til politiet, da man ble kjent med at Atea hadde bestukket offentlige tjenestemenn i anledning kontraktstildelinger.

Det er derfor liten tvil om at handlingen i seg selv vil rammes av avvisningsretten i § 11-10 (2) d).

2.3. Feldings tilknytning til Atea

Det er liten tvil om at avvisningsbestemmelsen også retter seg mot handlinger som er begått av ledelsen i selskapet. Dette følger også av EUs nye innkjøpsdirektiv, art. 57 nr. 1. I KOFA-sak 2011/206 uttalte nemnda at:

«(29) Når det gjelder endringene som ble gjort i relasjon til As praktiske funksjon i selskapet, er klagenemnda enig i at tiltakene formelt gir A en mer underordnet rolle hos MBA Entreprenør AS. Innklagede har opplyst at A ikke har signaturrett eller instruksjonsmyndighet for MBA Entreprenør AS. Det fremgår også av stillingsbeskrivelsen at A formelt sett er underordnet daglig leder. Dette kan tilsi at A er underlagt daglig leders kontroll og ikke har noen innflytelse på den daglige driften av selskapet. I følge stillingsbeskrivelsen skulle A heller ikke ha "nøkkelroller som representasjon, beslutningstaker eller kontrollerende funksjoner" i forbindelse med offentlige anskaffelser.

(30) Etter stillingsbeskrivelsen referert i premiss (8) skal imidlertid A blant annet ha ansvar for innhenting av pristilbud, fakturering, fakturakontroll, og økonomisk oppfølging av anlegg og innkjøp. Dette tilsier at A fremdeles har en sentral administrativ rolle, selv om selskapet har skiftet navn og As eierandel er redusert til 25 %. A håndterer oppgaver i selskapet som er sentrale for selskapets drift. Det er også uklart hva begrensingen i relasjon til offentlige anskaffelser faktisk består i. Etter klagenemndas syn fremstår A som en person som fortsatt har en nøkkelrolle i selskapet. Sett i sammenheng med As eierandel og selskapsnettverket for øvrig, er

klagenemnda kommet til at det må foretas identifikasjon mellom A og MBA Entreprenør AS. De tiltak som MBA Entreprenør AS har iverksatt ikke er tilstrekkelig for å unngå identifikasjon.»

Felding må derfor anses å ha en rolle som tilsier at selskapet Atea A/S vil rammes av dennes handlinger.

Handlingene er imidlertid ikke begått av det norske selskapet, Atea ASA. Forskriften har ingen uttrykkelige regler om når to selskaper kan identifiseres med hverandre.

I KOFA-sak 2006/153 er det lagt til grunn at det sentrale i vurderingen vil være hvor nær forbindelse det er mellom partene, forsømmelsens karakter og hvor lang tid som har gått siden forholdet fant sted. I foreliggende sak er det tale om en alvorlig korrupsjonssak, og om et heleid datterselskap. Dette trekker i retning av at det bør kunne skje en identifikasjon.

I KOFA-sak 2013/69 er det imidlertid uttalt at det skal mye til, før to selskaper kan identifiseres med hverandre. Nemnda uttalte at:

«(40) Bestemmelsen retter seg mot forsømmelser begått av leverandøren, altså det rettssubjektet som inngir tilbud. Det skal derfor mye til for at forsømmelser av andre, herunder andre juridiske personer i samme konsern o.l., skal kunne ha innvirkning på hvorvidt en leverandør kan eller skal avvises, jf. til sammenligning Rettens avgjørelse i sak T-457/10, premiss (48) følgende.

(41) Forholdet som aktualiserte avvisningen gjaldt som nevnt over arbeid utført av G4S' israelske datterselskap på Vestbredden. Som det fremgår av vurderingen ovenfor, er det ikke andre tilknytninger mellom klager og det israelske datterselskapet i G4S enn den selskapsrettslige. Klagenemnda kan i foreliggende tilfelle ikke se at klager, på denne bakgrunn, "i sitt yrke har gjort seg skyldig i alvorlige forsømmelser mot faglige

og etiske krav i vedkommende bransje". Det ville derfor også være i strid med forskriften § 11-10 (2) bokstav d å avvise klager.»

Denne avgjørelsen kan trekke i retning av at det ikke kan skje noen identifikasjon mellom selskapene i foreliggende sak, siden det først og fremst er selskapsrettslig tilknytning mellom Atea ASA og Atea A/S. Nevnte KOFA-sak gjaldt imidlertid et mindre alvorlig forhold enn i foreliggende sak, hvilket reduserer relevansen av denne.

Det avgjørende bør antagelig være om handlingene til det danske Atea A/S kan skape tvil om integriteten til Atea ASA.

I foreliggende tilfelle er den danske lederen ansatt av dagens konsernsjef i Atea ASA. Det er også på det rene at Atea ASA ikke har valgt å suspendere Felding fra sin stilling i påvente av behandlingen av korrupsjonssaken. Til dette kommer det også at konsernsjefen i Atea ASA i e-post til kommunen 17. okt. må kunne kritiseres for ikke å opplyse om at den danske adm. dir. var siktet i saken. E-posten ga tvert om uriktig uttrykk for det motsatte, og var egnet til å gi kommunen et feilaktig inntrykk av saken.

Dette tilsier etter mitt skjønn at det bør være anledning til å foreta en identifikasjon i foreliggende sak.

2.4. Tiltak for å rette opp tillitsforholdet til selskapet

Dersom et selskap iverksetter tiltak for å rette opp i feil som er begått, kan dette tilsi at det er uforholdsmessig å skulle avvise selskapet fra en konkurranse. I KOFA-sak 2011/206 uttalte nemnda om dette at:

(32) Innklagede har anført at MBA Entreprenør AS har foretatt "self-cleaning"-tiltak som gjør avvisning ville være uforholdsmessig. Klagenemnda er ikke enig i dette. Etter

klagenemndas syn fremstår endringene som ble gjort i begrenset grad for å være reelle tiltak for "self-cleaning", da tiltakene primært fremstår som formelle tiltak for å unngå avvisning, og i liten grad rettet mot å forhindre fremtidig korrupsjon. Avvisning av MBA Entreprenør AS ville dermed ikke vært uforholdsmessig på dette grunnlag.»

Oslo byfogdembete uttalte i sak TOBYF-2013-209810, også at:

«Det neste spørsmål ved proporsjonalitetsvurderingen er betydningen av leverandøren har gjort tiltak for å unngå nye forseelser. Konstali anfører at selskapet fra november 2013 har implementert et nytt oppgradert kvalitetssystem, som skal forhindre brudd på arbeidstidsbestemmelsene, dog forutsatt at bestillingen kommer minst et døgn før arbeidet skal utføres. Et slikt nytt system er et klart moment som kan tale for at man ikke skal avvise Konstali. Retten legger likevel ikke avgjørende vekt på dette moment i denne sak. Selv om det er dokumentert at HINAS den 5. november 2013 løftet det midlertidige leveringsforbudet overfor Konstali på bakgrunn av de endringer i kontrollsystemet som Konstali har gjort, har det overfor kommunen i begrenset grad vært dokumentert at disse endringer vil forhindre brudd på arbeidstidsbestemmelsene. Det vil først kunne dokumenteres ved bruk av systemet i praksis i tiden fremover fra november 2013. Det nye oppgraderte kvalitetssystemet er uansett ikke en del av Konstalis tilbud av 19. juni 2013»

I foreliggende sak har Atea ASA opplyst om at man har avsluttet arbeidsforhold med de som var involvert. Samtidig sies det også at disse startet eget selskap i januar 2015. Først i april/mai valgte Atea å gjøre politiet oppmerksom på forholdet, idet det nye selskapet vant et større anbud. Dette kan reise tvil om hva som var den egentlige motivasjonen for å omsider melde fra til politiet - om det var for å få etterforsket korrupsjonen som kunne ha funnet sted, eller om det var et ledd i å få fjernet en ny og brysom konkurrent. Jeg mener at dette neppe gir grunnlag for å si at selskapet har ryddet opp.

Det ville etter min oppfatning vært naturlig å suspendere Felding, så lenge han hadde en siktelse mot seg i saken. Dette gjelder selv om siktelsen gjaldt passivitet i forhold til å melde fra til politiet om den mulige korrupsjonen man hadde blitt oppmerksom på.

2.5. Proporsjonalitetsvurdering

I HR-2014-1394-A uttalte Høyesterett at det i vurderingen av om en tilbyder skal avvises, er overlatt til oppdragsgivers skjønn. Skjønnen begrenses imidlertid av et prinsipp om forholdsmessighet. Videre ble det pekt på flere momenter som må hensyntas i vurderingen. Det må legges vekt på både «alvorligheten og straffverdigheten av den straffbare handlingen», hvor lang tid som har gått siden det aktuelle forholdet, og i hvilken grad selskapet har ryddet opp – såkalt «self-cleaning».

Det er noe tvil knyttet til om en avvisning i dette tilfellet vil være uproporsjonal, men jeg heller i retning av at en eventuell avvisning ligger innenfor det handlingsrommet kommunen må ha i slike saker.

2.6. Kontradiksjon

Før et tilbud kan avvises, har kommunen en plikt til å la leverandøren formelt uttale seg, jf. KOFA-sak 2006/153. Dette innebærer at Atea eventuelt må varsles om at en avvisning er aktuell, og gis formell mulighet til å uttale seg.

3. OM TILBUDET BØR AVVISES

De handlinger som Atea A/S er involvert i, er svært alvorlige. Svarene fra Atea ASA så langt har vært mest i retning av å bagatellisere adm. dir. rolle, uten at det så langt synes å være noen grunn til dette. De svarene som Atea ASA har gitt så langt inngir videre ikke til tillit til

WL

integriteten til selskapet, siden det svaret som ble gitt 17. nov. 2015 fremstår som klart misvisende. Atea ASA burde allerede i denne henvendelsen opplyst at adm. dir. i Danmark var siktet i saken, isteden for å lage distinksjoner mellom aktiv og passiv korrupsjon.

Dersom Atea avvises, vil dette gi en tydelig signaleffekt i forhold til andre leverandører. Og motsatt vil manglende avvisning kunne gi signaler om at tvetydige, mangelfulle svar på henvendelser fra kommunen vedrørende kriminelle handlinger i selskapet ikke får noen konsekvenser.

Jeg tar forbehold om hva som eventuelt vil komme av nye argumenter fra Ateas side, dersom kommunen varsler om en mulig avvisning. Ut fra saken, slik den står i dag, er jeg av den oppfatning at kommunen bør sende et varsel om mulig avvisning. Endelig stilling til spørsmålet kan man imidlertid ikke ta før en mer formell forklaring og argumentasjon er gitt fra tilbyders side.

WAHL-LARSEN ADVOKATFIRMA AS

Robert Myhre

Advokat

Fra: Roger B. Fredriksen
Sendt: 15. september 2017 12:21
Til: 'Dag.Frohlich@atea.no'
Kopli: 'Geir Jørgensen'; Øystein Nilsen, innkjøpsjef
Emne: vedr. Priser IKT kontorutrustning ++

Hei Dag

Vi er nødt til å nedfelle skriftlig, og iht til årtale, hvilken kalkyle som er grunnleggende i forbindelse med prissettingen av de produktene vi kjøper hos dere.

Det er stort trykk fra IKT om krav om innsyn i diverse dokumenter og prismatrisen som Atea aldri leverte er et sentralt igjenvendende punkt.

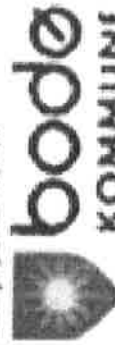
Vi har drøftet problemstillingen tidligere. Det har endt opp med en forsikring fra dere om at prisene er kalkulert iht avtale.

Det er ingen grunn til ikke å tro på det, men det blir liksom litt «tynt» å fortelle omverdenen hvordan denne delen av kontrakten driftes.

Så...vi er nødt å få produsert et slik dokument så snart som mulig.
Ber dere komme et forslag.

Mvh

Roger B. Fredriksen
Senior Rådgiver
Innkjøpskonferent

Telefon +47 75 59 56 07 / Mobil 99345820
<http://www.bodo.kommune.no>
mailto:roger.fredriksen@bodo.kommune.no

Svar Svar til alle Videresend

SV: Kopi av dokument

Lars Hansen

Til: Postmottak Bodø Kommune

Du videresendte denne meldingen 08.11.2018 11:16.

Salten kontrollutvalgsservice
Dato 09.11.2018
Jnr. 18/966
Arkiv nr. 412 6-1
8. november 2018 11:12 Hjemmel u off:

KLAGE PÅ MANGLENDE DOKUMENTINNSYN – SENT SVAR

Begjæring om innsyn ble sendt 2. november 2018, se epost nedenfor. Vi har ennå ikke mottatt svar.

Så lang saksbehandlingstid strider med kravet om at innsynskrav skal behandles "uten ugrunnet opphold", jf. offentlighetslovens § 29 første ledd. I henhold til praksis og forarbeider betyr dette krav om behandling samme dag og senest innen 1-3 virkedager.

Et alminnelig krav om behandling innen 1-3 dager er gjentatt flere steder i forbindelse med arbeid med den nye offentleglova 19. mai 2006 nr. 16, jf. NOU:30 s. 220 og Ot.prp. nr. 102 (2004-2005) s. 151, og er også tatt inn i Justisdepartementets rettleiar til offentleglova, punkt 9.3:

"Offentleglova § 29 fyrste ledd andre punktum slår fast at eit krav om innsyn skal avgjerast utan ugrunna opphald. Ei tilsvarande føresegn fanst i offentlegheitslova 1970. Kva som skal reknast som grunna opphald, må vurderast konkret ut frå om innsynskravet reiser vanskelege spørsmål, kva omfang kravet har og kva for arbeidsmengde organet har elles. Dette inneber at innsynskravet skal avgjerast så snart som det er praktisk mogleg. Vanlege krav bør avgjerast same dag som dei er mottekne, eller i alle fall innan éin til tre verkedagar. Dersom det derimot må gjerast undersøkingar, kravet reiser vanskelege og tvilsame spørsmål, eller gjeld store eller mange dokument, og saka difor medfører mykje arbeid, kan det brukast meir tid til sakshandsaminga, men kravet må like fullt avgjerast så snart det er praktisk mogleg. At sakshandsamaren som er ansvarleg for saka innsynskravet gjeld, er bortreist, sjuk eller på ferie når kravet kjem inn, gir ikkje grunnlag for å utsetje handsaminga av innsynskravet. Det enkelte organ må syte for rutinar som gjer at innsynskrav kan handsamast utan at ein er avhengig av at enkeltpersonar er til stades.»

Jeg minner også om bestemmelse i Offentleglova § 32(2) som fastslår at dersom det tar mer enn 5 dager å besvare et innsynskrav, regnes dette som et avslag som kan tas direkte opp med klageinstans så lenge ikke Kongen i statsråd er klageinstans.

På bakgrunn av dette ber jeg om en snarlig tilbakemelding på mitt innsynskrav. Dersom jeg ikke mottar svar snarest, vil jeg ta saken direkte opp med klageinstansen.

Med vennlig hilsen
Lars Hansen
Sekretariatsleder
Saltens kontrollutvalgsservice
Adresse: Postboks 54, 8138 Inndyr
Telefon: 470 37 452
Hjemmeside: www.sekretariatet.no

Svar Svar til alle Videresend

Kopi av dokument

Lars Hansen

Til: Postmottak Bodø Kommune

Salten kontrollutvalgsservice	
Dato	02.11.2018
Jnr.	18/946
Arkiv nr.	412 6.1
Hjemmel u off:	
2. november 2018 13:53	

Hei!

Kan jeg få kopi av kommunens varslingsrutine og Veileder for behandling av varsel i henhold til varslingsrutinen?

Hilsen Lars

Med vennlig hilsen
Lars Hansen
Sekretariatsleder
Salten kontrollutvalgsservice
Adresse: Postboks 54, 8138 Inndyr
Telefon: 470 37 452
Hjemmeside: www.sekretariatet.no

Svar Svar til alle Videre send

Innkalling til ekstraordinær generalforsamling 14.12.2018

Berit Skaug

Til: Allan Ellingsen; Andreas Tymi [andreas.tymi@gmail.com]; Ann-Kristin Moldjord;
Anna Margrethe Welle; Anne Mari Haugen; Astrid Olsen;
Audun Spjell; Bente Haukås (bente.haukaas@gmail.com); Grethe Monica Fjærvoll;

Kopi: Steinar Bang Hansen; Lisbeth Brandslet [lisbeth.brandslet@bodoenergi.no]; Lars Hansen;
Arne M Myrland; Arne Øvsthus; Berit Skaug; Ingunn Lie Mosti; Knut Andreas Hernes;
Kornelija Rasic; Odd Henriksen; Tove Eli Buschmann-Rise

Vedlegg: (2) Last ned alle vedlegg

Bodø Energi EO GF 14.12.2018.pdf (89 kB) [Åpne i webleser]; Innkalling eo gf 14.12.2018.docx (44 kB)
[Åpne i webleser]

7. desember 2018 12:29

Du videregjendte denne meldingen 07.12.2018 13:29.

Til formannskapet

I forbindelse med formannskapets møte 14.12.2018 kl 10.00 vil det bli avholdt to generalforsamlinger:

1. EO generalforsamling i Bodø Energi AS
2. EO generalforsamling Bodø Spektrum AS

Innkalling i møtedokumenter følger vedlagt.

Beste hilsen

Berit Skaug Leder politisk sekretariat/
formannskapssekretær

Telefon: 75 55 50 15/ 99 25 36 25

www.bodo.kommune.no

Salten kontrollutvalgsservice
Dato 11.12.2018
Jnr. 18/999
Arkiv nr. 412 10.5
Hjemmel u off:

Bodø Energi

INNKALLING

OG

SAKSPAPIRER

TIL

**EKSTRAORDINÆR
GENERALFORSAMLING**

**FREDAG 14. DESEMBER 2018
KL 10:00**

BODØ ENERGI AS
Ark.nr. 012

SAKSLISTE
FOR
EKSTRAORDINÆR
GENERALFORSAMLING FREDAG 14. OKTOBER 2018
KL 10:00

SAK 9/18   Konstituering

- a) Navneopprop
- b) Godkjenning av innkalling
- c) Godkjenning av saksliste
- d) Valg av representant til å undertegne protokollen sammen med møteleder

SAK 10/18   Valg

Bodø Energi AS

Til generalforsamlingen

Saksnr.:	J.nr.:	Arkiv:	Dato:
10/18		012	04.12.18

VALG

Styret består av følgende personer valgt av generalforsamling:

Morten Melå, styreleder
Therese Troset Engan, nestleder
Anne Mari Haugen
Are Severin Ingulfsvann
Øystein G. Wik
Roger Nordland (ansattes representant)
Gard Johansen (ansattes representant)

Varamedlemmer:

1. Arild Nohr
2. Ellisiv Løvold

Varamedlemmer ansattes representanter:

1. Tor Kristian Bergseth
2. Eirik Hamsund
3. Christian Fyrvik
4. Mona Lisa Pettersen

Styremedlem Øystein G. Wik trer ut at styret i Bodø Energi AS på grunn av ansettelse i datterselskapet Frost Kraftentreprenør AS fra januar 2019.

Valgkomiteen har i sitt møte 29.november 2018 innstilt Lars Kobberstad som nytt styremedlem i Bodø Energi AS.

Vi ber generalforsamlingen foreta valg av nytt styremedlem.

Bodø, 04/12-18.

Arne Juell
Konsernsjef

BODØ SPEKTRUM

Skapt for opplevelser

Til
Ordføreren i Bodø kommune
Styret i Bodø Spektrum AS

Bodø, 3. desember 2018

Det innkalles med dette til ekstraordinær generalforsamling i Bodø Spektrum AS

Møtet finner sted i Moloveien 16 – Formannskapssalen 14. desember 2018 kl 10:00.

Følgende saker foreligger til behandling:

1. Åpning av generalforsamlingen ved ordfører og valg av møteleder
2. Valg av en person til å undertegne protokoll sammen med møteleder
3. Godkjenning av innkalling og dagsorden
4. Valg av styremedlem

Torild Eriksen Nordland
styreleder

Salten kontrollutvalgsservice
Dato 11.12.2018
Jnr. 18/1000
Arkiv nr. 412 7.1
Hjemmel u off:

Salten kontrollutvalgsservice

Postboks 54
8138 INNDYRDato: 11.12.2018
Saksbehandler: ..... Joacim Ekrem Johansen
Telefon direkte: 75 55 50 13
Deres ref.: .....
Løpenr.: 104780/2018
Saksnr./vår ref.: 2017/11849
Arkivkode: 033

Særutskrift Bodø bystyre 06.12.2018 - Endring av kontrollutvalgets sammensetning og valg av varamedlem til formannskapet - revidert behandling

Bodø bystyre behandlet i møte den 06.12.2018 sak PS 18/199 Endring av kontrollutvalgets sammensetning og valg av varamedlem til formannskapet – revidert behandling.

Vedlagt følger særutskrift av bystyrets behandling og vedtak i saken.

Med hilsen

Joacim Ekrem Johansen
Konsulent

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift

Vedlegg:

- 1 Særutskrift bystyret 6.12.18: Endring av kontrollutvalgets sammensetning og valg av varamedlem til formannskapet - revidert behandling

---

Politisk sekretariat

Postadresse:
Postboks 319, 8001 Bodø
Besøksadresse:
Moloveien 16, 8006 Bodø

Telefoner:
Sentralbord: 75 55 50 00
Ekspedisjon: 75 55 50 00
Telefax:

Elektroniske adresser:
politisk.sekretariat@bodo.kommune.no
joacim.ekrem.johansen@bodo.kommune.no
www.bodo.kommune.no

Orgnr.:
972 418 013
Bankkonto:
4500 55 00080

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
18/16	Kommunal valg nemnd	06.12.2018
18/199	Bystyret	06.12.2018

Endring av kontrollutvalgets sammensetning og valg av varamedlem til formannskapet - revidert behandling

Bystyrets behandling i møte den 06.12.2018:

Votering

Enstemmig vedtatt

Vedtak

1. Øystein Mathisen (Ap) velges som medlem og nestleder av kontrollutvalget.
2. Det foretas opprykk på felles varaliste for AP, Rødt, SV, Sp og MDGs varaliste til formannskapet.
3. Thor Arne Angelsen (Ap) velges som 7. vara til formannskapet på felleliste for AP, Rødt, SV, Sp og MDG.

Kommunal valg nemnds behandling i møte den 06.12.2018:

Votering:

Enstemmig vedtatt

Innstilling:

1. Øystein Mathisen (Ap) velges som medlem og nestleder av kontrollutvalget.
2. Det foretas opprykk på felles varaliste for AP, Rødt, SV, Sp og MDGs varaliste til formannskapet.
3. Thor Arne Angelsen (Ap) velges som 7. vara til formannskapet på felleliste for AP, Rødt, SV, Sp og MDG.

Rådmannens forslag til innstilling

1. Øystein Mathisen (Ap) velges som medlem og nestleder av kontrollutvalget.
2. Det foretas opprykk på felles varaliste for AP, Rødt, SV, Sp og MDGs varaliste til formannskapet.
3. Thor Arne Angelsen (Ap) velges som 7. vara til formannskapet på fellesliste for AP, Rødt, SV, Sp og MDG.

Rolf Kåre Jensen
Rådmann

Berit Skaug
Leder politisk sekretariat

Saksbehandler: Berit Skaug

Saksopplysninger

Bystyret behandlet i møte 29.10.2018 PS 18/170 *Justering av sammensetning av medlemmer i råd og utvalg*. I ettertid har det fremkommet saksframlegget delvis er utarbeidet på bakgrunn av feil bestemmelser i kommuneloven. Dette innebærer at vedtaket kan kjennes ugyldig, og bystyret må derfor gjennomføre behandlingen på nytt.

Konkret gjelder dette endringer som ble vedtatt i forhold kontrollutvalgets sammensetning, og valg av varamedlemmer til formannskapet. Følgende vedtak ble fattet på bakgrunn av feil lovtolkning:

1. Kontrollutvalget

Thor Arne Angelsen (Ap) fratrådte kontrollutvalget. Øystein Mathisen (Ap) ble valgt inn i kontrollutvalget.

I brev av 20.11.18 fra Salten kontrollutvalgsservice er det påpekt følgende mangler ved saksframlegget:

- a) Thor Arne Angelsen var av bystyret valgt til nestleder i kontrollutvalget. Når Øystein Mathisen ble valgt inn i kontrollutvalget som følge av Angelsens uttrede ble det ikke samtidig valgt nestleder for kontrollutvalget. Bystyret skal velge kontrollutvalgets nestleder, jf kommuneloven §77 nr 1: *Kommunestyret og fylkestinget velger selv medlemmer og varamedlemmer til utvalget, og blant medlemmene leder og nestleder.*
- b) Kommuneloven § 77 nr 2 har bestemmelser for hvem som er valgbar til kontrollutvalget. Øystein Mathisen er tidligere valgt som styremedlem i Bodø Spektrum KF. Styret i et kommunalt foretak er etter kommunelovens bestemmelser å anse som *kommunal nemnd med beslutningsmyndighet*», noe som diskvalifiserer Mathisen fra å sitte i kontrollutvalget. Dette ble uheldigvis ikke avklart før bystyret fattet sitt vedtak i PS 18/170.

2. Formannskapet

Medlemmer av kontrollutvalget kan ikke være medlem eller varamedlem til formannskapet, noe som følger av kommuneloven § 77 nr 2. Når Mathisen ble valgt til kontrollutvalget parallelt med Angelsens uttrede, ble Angelsen valgt til å erstatte Mathisen som 2. vara til formannskapet for

felles varaliste for Ap, Rødt, SV, Sp og MDG. Dette vedtaket ble fattet med grunnlag i feil bruk av lovhjemmel, da vedtaket ble fattet med utgangspunkt i kml § 16 nr 3 som gjelder nyvalg av formannskapets *faste* medlemmer.

Det vises her til tolkingsuttalelse 17/883 fra Kommunaldepartementet, der det presiseres at

«Dersom et medlem trer ut av formannskapet, skal det velges et nytt medlem fra vedkommende gruppe, jf §16 nr. 3. Dette gjelder imidlertid bare for faste medlemmer av formannskapet, og gir ikke tilsvarende rett til å velge nye varamedlemmer derom et varamedlem trer endelig ut av listen over varamedlemmer. Hvis et varamedlem trer endelig ut av listen, mener departementet at varamedlemslisten endres slik at alle under den plassen vedkommende hadde, «rykker» opp. På den måten vil det fremdeles innkalles varamedlemmer i den nummerorden de er valgt, jf § 16 nr 1 første punktum.»

I dette tilfellet medfører dette at Angelsen skulle vært valgt inn for å supplere varalisten til Ap, Rødt, SV, Sp og MDG, og ikke som 2. vara til formannskapet som erstatning for Mathisen.

3. Andre forhold

Innstillingen i saken er fremmet under forutsetning av at bystyret allerede har fattet vedtak om endring av styrets sammensetning i Bodø Spektrum KF. For at Øystein Mathisen skal være valgbar til kontrollutvalget må han fratre vervet som styremedlem i Bodø Spektrum KF, jf kommuneloven § 77 nr 2, og dette valget må derfor gjennomføres først.

Rådmannen gjør oppmerksom på at Øystein Mathisen også er valgt som styremedlem i Bodø Spektrum AS. Det er kutyme for at styret i foretaket og aksjeselskapet har lik sammensetning. Endring av styret i aksjeselskapet må gjøres gjennom generalforsamling. Ettersom det er formannskapet som er generalforsamling for Bodø Spektrum AS, kan endring av styret tidligst gjennomføres i første formannskapsmøte etter bystyrets møte i desember. Kommuneloven er imidlertid ikke til hinder for at medlemmer av kontrollutvalget kan sitte i styret i aksjeselskaper - også der disse er heleide kommunale selskaper - og Mathisen vil derfor være valgbar til kontrollutvalget selv om han fortsatt sitter i styret for Bodø Spektrum AS.

Konklusjon og anbefaling

Det vises til saksopplysninger som anført, og foreslås derfor at bystyret fatter følgende vedtak:

1. Øystein Mathisen (Ap) velges som medlem og nestleder av kontrollutvalget.
2. Det foretas opprykk på felles varaliste for AP, Rødt, SV, Sp og MDGs varaliste til formannskapet.
3. Thor Arne Angelsen (Ap) velges som 7. vara til formannskapet på felleliste for AP, Rødt, SV, Sp og MDG.

Trykte vedlegg:

1 Brev fra Salten kontrollutvalgsservice vedr mangler ved saksframlegg PS 18-170

Utrykte vedlegg:

Ingen

Rett utskrift: Berit Skaug

SAK 05/19

Eventuelt

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
17.01.2019

Vedlegg:

Forslag til vedtak:

Inndyr, 9. januar 2019

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget